

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

The Participation in Educational Administration of Basic Educational School

Boards under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service

Area Office 2

สุพัตร์ นิ่มนวล¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำนวน 324 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเอฟ (F-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่าโดยรวมมีส่วน

ร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม การจัดการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

The research objectives were to study and compare the participation in educational administration of basic educational school boards under Nakhon Si Thammarat Primary Educational service Area

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Office 2. The samples of this study were 324 of basic educational school boards under Nakhon Si Thammarat Primary Educational service Area Office 2. The instruments used were rating scale questionnaires. The statistics utilized in data and analysis were percentage, mean, standard deviation and F-test. The results were as follows: 1) Results of the overall participation in educational administration of basic educational school boards under Nakhon Si Thammarat Primary Educational service Area Office 2 was at the high level. 2) Results comparing of the participation in educational administration of basic educational school boards under Nakhon Si Thammarat Primary Educational service Area Office 2 classified by basic educational school board's status and school size, the participation in educational administration were significantly different at the level of .05.

Keywords : participation, educational administration, basic educational school boards

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาไทย ทั้งในด้านสิทธิและเสรีภาพของ

บุคคลอย่างเสมอภาคกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและการจัดการศึกษาดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หลักการดังกล่าวตรงกับแนวคิดหลักในการจัดการศึกษาเพื่อทุกคนทุกฝ่าย (Education for All) และทุกคนทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการศึกษาอันเป็นหลักการพื้นฐาน และจากพระราชบัญญัติดังกล่าวจึงกำหนดเป้าหมายและหลักการ สิทธิโอกาส และระบบการศึกษา แนวทางการจัดการศึกษา โครงการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีเอกภาพด้านนโยบาย มีความหลากหลายในทางปฏิบัติ โดยยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดมาตรฐานการศึกษา และการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ส่งเสริมมาตรฐานและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้บุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551 : 1)

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเป็นเครื่องชี้นำสังคม ผู้ที่ได้รับการศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะ

เห็นได้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นกฎหมายรองรับและเป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติ มีหลักการสำคัญ คือการให้การศึกษาดลอดชีวิตสำหรับประชาชน ส่งผลให้เกิดกระแสการตื่นตัวและเคลื่อนไหวในการดำเนินงานทั้งหน่วยงานองค์กรและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และยังแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของไทยให้สูงขึ้นดังในมาตรา 10 ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547 : 7)

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ดังนั้นในการบริหารภายในสถานศึกษา ควรให้ชุมชนท้องถิ่นและบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชนมีความสำคัญทำให้ประชาชนได้ทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา เป็นการสร้างความน่าเชื่อถือ ความมั่นใจ และความนิยมนำให้เกิดขึ้นในชุมชน นอกจากนี้ยังเป็นการสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชนได้เข้ามาช่วยเหลือเกื้อกูลกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้าใจในความสำคัญของ

การศึกษา และถือเป็นหน้าที่ของประชาชนและชุมชนที่จะต้องให้ความสนใจและมีส่วนร่วมดูแลจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบกับยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว จึงเป็นยุคที่ต้องการสติปัญญา ความรู้และความสามารถจากหลายฝ่ายมาร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 42)

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นคณะบุคคลกลุ่มหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาแต่จากอดีตจนถึงปัจจุบัน สภาพการเป็น คณะบุคคลของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษายังเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการบริหารจัดการในระดับสถานศึกษา คือ 1) คณะกรรมการสถานศึกษายังขาดความชัดเจนในเรื่องบทบาทหน้าที่ 2) บุคคลที่เข้ามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการร้องขอจากสถานศึกษามากกว่าการได้รับการคัดสรรจากกลุ่มผู้เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง 3) วิธีการทำงานร่วมกันของคณะกรรมการสถานศึกษายังขาดทักษะและประสบการณ์ 4) สถานศึกษาส่วนหนึ่งยังคิดว่าคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นเพียงผู้สนับสนุนด้านทรัพยากรทางการศึกษามากกว่าการเป็นผู้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงาน ร่วมรับผลที่เกิดขึ้น 5) คณะกรรมการสถานศึกษาส่วนหนึ่งยังคิดว่าการบริหารจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นเพียงที่ปรึกษา

หรือผู้ปฏิบัติตามการร้องขอจากสถานศึกษา

6) คณะกรรมการสถานศึกษาแต่ละคนมีภาระงานมาก การประชุมจึงขาดความต่อเนื่องและความพร้อมเพรียง 7) ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารขาดคุณภาพ จึงเป็นจุดอ่อนที่สำคัญของการบริหารจัดการในการนำข้อมูลไปใช้ในการพิจารณาของคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อการตัดสินใจ และแก้ปัญหาหรือพัฒนางานการศึกษา ส่วนใหญ่จึงอยู่บนพื้นฐานของความรู้สึกและประสบการณ์เดิม และ 8) คณะกรรมการสถานศึกษาบางส่วนยังขาดความชัดเจนในบทบาทหน้าที่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 20 – 21)

ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ใน 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการร่วมกำหนดนโยบายการบริหารและการจัดการศึกษาในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ที่มีสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน

ขอบเขตของปัญหา

การศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ตามตัวแปรสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและขนาดของสถานศึกษาใน 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 198 โรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลางโรงเรียนละ 9 คน คณะกรรมการสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดใหญ่โรงเรียนละ 15 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 1,950 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2, 2558)

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ปีการศึกษา 2558 ได้มา โดยวิธีการ 1) กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607 – 610) ได้กลุ่มตัวอย่าง 324 คน 2) สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) คือ แบ่งสถานศึกษาเป็น 3 ขนาด คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่ 3) เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คณะกรรมการสถานศึกษาจำนวนสถานศึกษาละ 4 คน คือ บุคลากรภายในสถานศึกษา 2 คน และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นบุคลากรภายนอกสถานศึกษา จำนวน 2 คน ได้คณะกรรมการสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 140 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 136 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 48 คน ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 324 คน

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการหาความเที่ยงตรง หรือหาค่า IOC จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถาม ด้วยวิธีการของครอนบราค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

วิธีเก็บข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และดำเนินการส่งหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยพร้อมแบบสอบถามแก่ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้คืนมาทุกฉบับด้วยตนเองแล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำเครื่องมือประมวลหาค่าสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 สอบถามการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 วิเคราะห์โดยรวมและรายด้าน โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ตามตัวแปร สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าเอฟ (F – test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธี เชฟเฟ้ (Scheffe)

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณและ ด้านการบริหารงานบุคคล

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

2.1 ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.05 เมื่อพิจารณารายด้านก็พบว่า ทุกด้าน มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านก็พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำผลงานการวิจัย หลักการ แนวคิด และเอกสารและตำราทางวิชาการมาอภิปรายสนับสนุนประกอบผลการวิจัยของผู้วิจัยดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาเล็งเห็นความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้บริหารให้ความเห็นชอบการพัฒนา

หลักสูตรของสถานศึกษา มีการเสนอแนะการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ และผู้บริหารให้ความเห็นชอบและเสนอแนะในการจัดทำแผนงบประมาณ ประจำปี ของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมให้ครูมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และให้การสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นสถานที่จัดกิจกรรมบริการชุมชน จึงทำให้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาโนช แสงสว่าง (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครูต่อการพัฒนาโรงเรียนอนุบาลหนองหงส์ ตำบลสระแก้ว อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครูต่อการพัฒนาโรงเรียนอนุบาลหนองหงส์ ตำบลสระแก้ว อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอุทัยทิพย์ จันตะวงษ์ (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลป่าแดด อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่าย

โรงเรียนตำบลป่าแดด อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิด ทับทิม (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครระยอง ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาคะแนนเฉลี่ยน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อามิล รักษาติ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในอำเภอคูเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในอำเภอคูเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ด้านสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ที่มีสถานภาพต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านขนาดสถานศึกษา พบว่ามีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอี่ยมพร เครือบุตรดา (2554) ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการพัฒนางานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่างกัน มีความเห็นต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการพัฒนางาน โดยภาพรวมและราย

ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ด้านขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งทั้งนี้ เป็นเพราะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดหรืออำเภอ จึงมีความตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา และการประชุมในแต่ละครั้งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดใหญ่จะให้ข้อเสนอแนะหรือมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี จึงทำให้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่าง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กำพล กมลวิสัย (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามขนาดของโรงเรียน พบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็น

รายคู่ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก มีนัยสำคัญสูงกว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรให้ความรู้แก่คณะกรรมการสถานศึกษา สร้างทักษะและประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน เพื่อจะได้มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองที่ชัดเจน และทำให้มีความกระตือรือร้นในการทำหน้าที่

2. ควรกระตุ้นให้คณะกรรมการสถานศึกษามีความตระหนักในการบริหารจัดการศึกษาโดยการเป็นผู้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงานและร่วมรับผลที่เกิดขึ้นและสถานศึกษาควรให้ความไว้วางใจและเชื่อมั่นในความสามารถของคณะกรรมการสถานศึกษา

ทุกคนอย่างเท่าเทียมกันเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ควรจัดการอบรมคณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อให้มีความชัดเจน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง เพราะการพัฒนาสถานศึกษาต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นคณะบุคคลที่สามารถสะท้อนความต้องการของชุมชน และสามารถเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ควรศึกษารูปแบบต่างๆ ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ

2. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับเขตพื้นที่ เพื่อจะได้ทราบข้อแตกต่างในการปฏิบัติงานและสามารถนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิผลมากขึ้น

บรรณานุกรม

กำพล กมลวิสัย. (2554). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน. คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2, สำนักงาน. (2558). ข้อมูลประชากรคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นครศรีธรรมราช เขต 2. นครศรีธรรมราช : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2551). **แนวทางการดำเนินงานการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. _____ . (2547). **แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแบบอิงมาตรฐาน.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

มาโนช แสงสว่าง. (2554). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครูต่อการพัฒนาโรงเรียนอนุบาลหนองหงส์ ตำบลสระแก้ว อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์, ใน **การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติครั้งที่ 23,** (1055). ระหว่างวันที่ 23 – 24 ธันวาคม 2554 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.

ศึกษาธิการ, กระทรวง.(2546). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

_____. (2547). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

สมคิด ทับทิม. (2556). **การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครระยอง.** การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

อามิต รักชาติ. (2557). **การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในอำเภอดูเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4.** ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

อุทัยทิพย์ จันตะวงษ์. (2555). **การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลป่าแดด อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2.** ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

เอี่ยมพร เครือบุตรดา. (2554). **การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการพัฒนางานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนจังหวัดอุบลราชธานี.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.